

Tilsynserklæring for skoleåret 2019/2020 for Randers Realskole:

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 731017	Skolens navn: Randers Realskole
----------------------	------------------------------------

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Kurt Ernst

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
03-09-2019	6. kl.tr.	Musik	Praktiske/musiske fag	Kurt Ernst
03-09-2019	9. kl.tr.	Tysk	Humanistiske fag	Kurt Ernst
03-09-2019	7. kl.tr.	Dansk	Humanistiske fag	Kurt Ernst
03-09-2019	9. kl.tr.	Naturfag	Naturfag	Kurt Ernst
03-09-2019	8. kl.tr.	Matematik	Naturfag	Kurt Ernst
03-09-2019	8. kl.tr.	Engelsk	Humanistiske fag	Kurt Ernst
28-10-2019	7. kl.tr.	Idræt	Praktiske/musiske fag	Kurt Ernst
28-10-2019	3. kl.tr.	Musik	Praktiske/musiske fag	Kurt Ernst
28-10-2019	5. kl.tr.	"Skills"/Aktivitetstid	Praktiske/musiske fag	Kurt Ernst
28-10-2019	5. kl.tr.	Natur og teknik	Naturfag	Kurt Ernst
28-10-2019	1. kl.tr.	Dansk	Humanistiske fag	Kurt Ernst
09-01-2020	5. kl.tr.	Historie	Humanistiske fag	Kurt Ernst
09-01-2020	7. kl.tr.	Engelsk	Humanistiske fag	Kurt Ernst
09-01-2020	4. kl.tr.	Matematik	Naturfag	Kurt Ernst
09-01-2020	2. kl.tr.	TEMA/TRIVSELFaget	Humanistiske fag	Kurt Ernst

09-01-2020	9. kl.tr.	Dansk	Humanistiske fag	Kurt Ernst
11-03-2020	4. kl.tr.	Dansk	Humanistiske fag	Kurt Ernst
11-03-2020	8. kl.tr.	Dansk	Humanistiske fag	Kurt Ernst
11-03-2020	8. kl.tr.	SHK/Samfundsfag	Humanistiske fag	Kurt Ernst
11-03-2020	1. kl.tr.	Matematik	Naturfag	Kurt Ernst
11-03-2020	9. kl.tr.	Matematik	Naturfag	Kurt Ernst
11-03-2020	4. kl.tr.	Idræt	Praktiske/musiske fag	Kurt Ernst

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

Vedrørende alle tilsynsbesøg forholder det sig således, at det ikke på den begrænsede plads her - på en fair og udtømmende måde - vil være muligt at gengive og omtale alle de mange gode indtryk og positive oplevelser fra besøgene i de enkelte klasser. Men nogle omtaler bliver der plads til. Således vil der under punkterne 4, 5 og 6 være anført enkelte observationer og/eller samtaler vedrørende undervisningen m.v., når det kan have relevans. "Stå-mål-fordringen" er selvsagt det mest interessante, og specifikt er det min opgave ift. enhver time/ethvert fag/tema at vurdere om den pågældende aktivitet eller formidlingen i bred forstand står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Oplistingen under pkt. 1 sammen med den 3-årsoversigt/plan/cyklus, der kan ses på skolens hjemmeside, viser, hvilke klassetrin/fag/fagområder, som har været "tilset" i det aktuelle tilsynsår. 3-års-oversigten sikrer samtidig, at der skabes et godt grundlag for at vurdere skolens samlede undervisningsvirksomhed og sikrer også, at mindre fag/fagområder ikke overses. I alle tilfælde forholder det sig således, at de nævnte fag/områder kan "stå-mål-med", hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Det understreges, at også fag, der ikke særskilt er omtalt under punkterne 4, 5 og 6, OPFYLDER alle centrale som lokale krav.

Ift. skolens etos/værdisæt m.m. har jeg (igen) fundet det relevant at beskrive og omtale de såkaldte artefakter, når lærere og elever kommer med eksempler herpå. Og for undertegnede er sammenhængen mellem den frie skoles værdisæt og pædagogik/værdier af oplagt betydning for målopfyldelsen ift. folkeskolens (fag-)krav og skolens egne supplerende målsætninger. Man kan helt sikkert tale om, at der er en synergieffekt. Egne formulerede krav og forventninger til virksomheden og respekten for eget værdisæt er kraftigt medvirkende til en sikker "stå-mål-med-opfyldelse". Både lærere og elever har i adskillige tilfælde givet eksempler herpå – og nogle af disse vil på passende plads blive gengivet senere.

I forbindelse med hvert tilsynsbesøg drøftes den pågældende dags indtryk og oplevelser. Skolelederen/ledelsen supplerer eventuelt med nyttige informationer. Generelt gælder det, at jeg i alle timer (jf. oversigt under pkt. 1) kun har mødt meget venlige, imødekommende og engagerede lærere, som samtidig var velforbredte. Timerne har gennemgående været spændende og er blevet afviklet i god ro og orden. Eleverne/børnene har været meget åbne og tillidsfulde overfor lærerne (og den tilsynsførende).

Tilsynsbesøg og møder

Tilsynsåret 2019/20 indledtes den 03.09.19. Først overværede jeg undervisningen i musik på 6. kl.tr., tysk og naturfag på 9. kl.tr., dansk på 7. samt matematik og engelsk på 8. trin.

Samme dag mødtes jeg med skolelederen. Først kvitterede jeg for mine oplevelser i forbindelse med dimissionsfesten i juni 2019 for alle 9. klasserne. Det var en fin højtidelighed, der gav mig et godt billede på en værdiskabende og kulturbærende institution. Af gode grunde blev dette besøg ikke omtalt i erklæringen for 18/19.

Skolelederen kunne fortælle om en fantastisk start på skoleåret, hvor der nu er godt 1300 elever – fordelt på 52 klasser fra 0. til 10. trin. Skolen er Danmarks største frie grundskole. Uden hovmod fremviser institutionen et sikkert selvværd. Skolens størrelse i sig selv skaber et godt fundament for undervisningsvirksomheden, men ledelsen (og lærerne) er meget bevidste om, at størrelsen ikke gør det alene. Der skal til alle tider arbejdes med pædagogikken, og udgangspunktet er ofte skolens udviklingsorienterede tilgang, hvor didaktikken og metodikken kombineres med en praksis-tilgang, og hvor også skolens fysiske indretning og materielle forsyning – herunder naturligvis i særlig grad undervisningsmaterialerne – tillægges en væsentlig betydning. Rammerne er i orden, og tingene skal fungere. Skolen er i høj grad resultatorienteret, men skolens væsentligste formål – meningen med det hele – forglemmes aldrig. Det står i vedtægterne, og det mærkes i dagligdagen: Randers Realskole ”søger (...) i det daglige arbejde og samvær at fremme elevernes forståelse af egne forpligtelser over for andre, at lære dem at vise respekt for andres egenart og personlige værdighed, at styrke deres ansvarsfølelse, at fremme deres positive holdning til arbejde, at stille krav til dem om udnyttelse af givne evner og anlæg og at give dem frihed til at udvikle sig til selvstændige og harmoniske mennesker” (citater slut). Skolens opmærksomhed på faglighed og udvikling understreges også ved, at skolens souschef først og fremmest fungerer som udviklingschef og ved, at en af skolens seks afdelingsledere som hovedansvarsområde har fagpædagogikken. Gang på gang mærker man – også som tilsynsførende – at fagpædagogikken på alle måder fylder positivt meget i hverdagen – og i forbindelse med udviklingsprojekter.

Skolelederen omtalte skolens 150 års jubilæumsfest medio august (jo, skolens ideer er langtidsholdbare). Jeg vil gerne henvise til skolens jubilæumsvideo, der giver et godt indtryk af skolens historie og udvikling. Skolen har fortsat en stærk faglighed i sammenhæng med et stærkt fællesskab i fokus. Videoen giver et godt billede på den vidtforgrene virksomhed og på kompleksiteten i det at ville være en god skole. De viste ”tidslinjer” skaber bevidsthed om skolens værdier og RR-identiteten hos børn og voksne.

I forbindelse med jubilæumsfestlighederne var skolens nye faghus blevet indviet. Jeg ville i 1919/20 følge aktiviteterne i dette hus, hvor de nye rammer er indrettet ”med plads til endnu mere passion” i undervisningen. Følgende hovedfag har fået deres egne lokaler i det nye hus: Dansk og sprogfagene. Desuden er der indrettet et flot auditorium, og en hel etage er helliget den demokratiske dannelse. Talte med flere lærere om det nye hus, som byder på mange nye muligheder i undervisningen – måske især på det praktisk/musiske udviklingsområde. Jf. det nye fag, ”Praksisfaglighed”, som lederen og jeg aftalte, vi skulle se nærmere på. Faget er oprettet i forbindelse med den tidligere regerings beslutning om ved et toårigt obligatorisk praktisk/musisk valgfag at styrke praksisfagligheden i skolen.

Det er klart, at det kræver meget af skolen/lærerne at gennemføre en så omfattende ændring af organiseringen af rammer og fag i forbindelse med ibrugtagningen af det nye faghus. Alle på skolen har ydet en kæmpeindsats, og de lærere, jeg har mødt, har udtrykt stor glæde og stolthed over huset. Samtidig gør dog også enkelte opmærksom på, at omstillingen (logistikken) kræver lidt tid og øvelse, inden alt er på plads. Jeg overværede den

3/9 2019 et par lektioner i faghuset og fandt de nye lokaler meget indbydende. Det er mit indtryk, at lokalerne vil give nærmest ideelle vilkår og rammer for en spændende undervisning. Specielt vil jeg glæde mig til at følge aktiviteterne på den nye etage for "udvikling og dannelse" - en meget spændende begrebssammensætning: UDVIKLING og DANNELSE. Jeg tror for øvrigt, at skolen kalder det for "trivsel-etagen".

Herefter fastlagdes de øvrige fokuspunkter, jeg havde for tilsynet i 2019/20. Det aftaltes, at der ville være særlig fokus på det musik/praktiske fagområde – især i udskolingen. Her ville det også være nærliggende nærmere at vurdere implementering såvel som praksis i forbindelse med det nye obligatoriske (prøve-)valgfag": Praksisfaglighed. De sædvanlige hoved-/prøvefag ville naturligvis også blive inddraget samt andre områder (jf. oversigten). Jeg bad om at måtte deltage i lærernes møde i dansk-fagudvalget engang i løbet af året. (Senere på året blev det aftalt, at dette skulle ske i 2020/21). Videre aftaltes det, at vi skulle se nærmere på skolens fokusområder "kompetenceudvikling og vidensdeling", på introugerne til nye fag og klasser og på STEM-fagene (Science, Technology, Engineering, Mathematics). Mødet afsluttedes med lidt kalenderøvelser.

Ved tilsynet den 28.10.19 overværede jeg undervisningen idræt på 7. kl.tr., musik på 3. kl.tr., dansk på 1. kl.tr, "skills" på 5. kl.tr. og natur/teknik på 5. tr. I alle tilsynshenseender igen uden anledning til andet end positive bemærkninger - en "målopfyldende dokumentation".

Derefter møde med skolelederen. Først om dagens oplevelser med børn, lærere og klasser. Alt i skønneste orden.

Herefter en kort drøftelse og gennemgang af Børne- og Undervisningsministeriets orienteringsskrivelse af 23.10.19, hvor de certificerede tilsynsførende orienteres om ændret grundlag for de frie grundskoler – specifikt om det styrkede tilsyn; og sluttelig ministeriets skrivelse af 11.11.19, hvor den tilsynsførendes opgaver bliver gennemgået. En række ændringer i lovgrundlaget præciserer tilsynets opgaver og indhold. Politikerne ønsker at forbedre og forstærke tilsynet og indskærper den tilsynsførendes pligt til at handle og reagere – især i forhold til vurderingen af, om undervisningen faktisk lever op til stå-mål-kravet, eller om skolens virksomhed i øvrigt ikke lever op til frihed- og folkestyrekravet. Ledelsen og undertegnede var enige om, at ingen af de to nævnte skrivelser fra UVM giver anledning til ændringer i tilsynets funktion, hverken vedr. metode, indhold, temaer, omfang etc. Skolen er allerede meget opmærksom på de områder, der nævnes. Og intet i skolens praksis vil kunne nødvendiggøre eller begrunde yderligere eller ændrede tilsynsaktiviteter og -initiativer på skolen

Derefter orienterede skolelederen mig om skolens omfattende introduktionsforløb for nye klasser/elever, nye forløb og naturligvis også nye lærere. (Jeg havde umiddelbart før talt med en lærer, der var nyansat pr. aug. 19. Læreren omtale var samstemmende med skolelederens). Introduktionsforløbene skal ses i sammenhæng med skolens store fokusering på trivsel – i specifikke og generelle sammenhænge. Skolelederen sagde således, at "vi går ikke i gang med undervisningen, før eleverne trives"! På alle klassetrin er årets to første skoledage helliget til "trivselsarbejde". På 10. klassetrin er en del af programmet et meget progressivt fokuseringsforløb (på trivsel). På 0.-6. klassetrin hedder det ikke "klassens tid". Tiden er klassens "TRIVSEL". Det er hele tiden fokuspunktet. På 7.-9./10. klassetrin er der altid plads til tematiske trivselsforløb, når der er behov herfor. Skolen kalder det tema-trivsel, og her er der ligesom ved de yngste klasser en lærerfaktor 1,5 på elevernes timer for at kvalificere timerne. På samme måde er der en læseplan til alle årgange som en sikring af minimumsforventninger til undervisningen. Alle nye klasser/forældre/lærere introduceres til skolens omfattende evalueringssystem (omtalt i tidligere erklæring).

I erklæringen fra 2018/19 omtalte jeg projektet "Innovation og dannelse". Udgangspunktet herfor er, at nok er eleverne (og lærerne) på skolen fagligt dygtige, men er det måske mest et udtryk for, at de er gode til at reproducere? Skolens svar er – noget forenklet udtrykt – at innovation, udvikling og dannelse hænger sammen, og

faglighed og kreativitet bør være to sider af samme sag! Det fordrer ændringer i såvel læseplaner som arbejdsformer, organisation og adfærd i videste forstand. Sker der så noget? Ja, i høj grad. Tag fx en søgning på begrebet "innovation" på skolens hjemmeside. Op popper en række initiativer og aktiviteter. Spændende læsning.

Sidste år forsikrede skolens udviklingschef, at projektarbejdsformen ville blive videreført og med fokusering på en praksis-faglighed i den almindelige undervisning i alle fag. Praksisfagligheden er den røde tråd (det nyeste fag) på skemaet. Teori og praksis forenes på bedste måde, og fælleskab, engagement og virkelyst er vigtige nøgleord. I uge 41 arbejder udskolingen med praksisfaglighed. I 7. klasserne bl.a. i sammenhæng med billedkunstoffet. 8. klasserne har deltaget i "skills-stafet". I 9.-10. klasserne laver eleverne i forlængelse af besøg på forskellige ungdomsuddannelser en opgave med og om de erfaringer, den læring og selvindsigt, som de i innovationsforløbene har tilegnet sig, for på denne måde at kvalificere deres senere valg af ungdomsuddannelse.

På mødet 28/10 2019 gav skolelederen mig en grundig orientering om skolens tilgang til "praksisfaglighed". Jeg fik udleveret diverse orienteringsskrivelser herom - herunder meget gennemarbejdede og detaljerede læseplaner for faget billedkunst (i en praksisfaglig sammenhæng) på alle klassetrin. Planerne indeholder naturligvis fagets kompetenceområder og mål, men herudover indarbejdes der innovationselementer/forløb som "handling, kreativitet, omverdensforståelse og personlig indstilling". Det er indlysende, at skolen har inddraget "tænkningen" fra "innovations-projektet" i arbejdet med at skabe det nye praksisvalgfag med afsluttende prøve. Og meget forståeligt er det billedkunst/design, der er blevet det (eneste) fag, som eleverne fra 7. kl. tilbydes. Ved ministeriets lancering af aftalen om det nye valgfag hæfter jeg mig ved pressemeddelelsens omtale af fem væsentlige indsatsområder/initiativer i forhold til arbejdet med at sikre elevernes praksisfaglige kompetencer: 1) Obligatorisk praktisk/musisk valgfag i 7. og 8. klasse; 2) Prøve i praktisk/musisk valgfag i 8. klasse; 3) Styrket praksisfaglighed i den obligatoriske projektopgave i 9. klasse; 4) Ret til erhvervspraktik i 8. og 9. klasse & 5) Udviklingsprojekt Praksisfaglighed i skolen. Det er overbevisende "dokumenteret", at RR i skoleåret 2019/20 har initieret alle fem udviklingsområder. Dog har man fravalgt projektopgaven i sin oprindelige form, da man gerne vil skabe en større sammenhæng med de andre aktiviteter. Det gør dog ikke projektopgaven mindre faglig og givende.

Rammer og retningslinjer i forhold til skolens innovationsprojekt er på en - tillad mig et enkelt adjektiv - genial måde indarbejdet i den nye læseplan for det obligatoriske valgfag, som er "skruet sådan sammen", at jeg ikke tror, at det findes tilsvarende på nogen anden skole i Danmark. I faget videreudvikles de erfaringer mv., som eleverne har gjort sig i faget fra 1. - 6. klasse. På 7. klasse får faget en ugentlig lektion samt flere hele dage/uger, hvor "kompetencerne" indøves i forbindelse med arbejdet med innovation og entreprenørskab. Den ugentlige time og temadagene varetages primært af klasselæreren i tæt samarbejde med skolens billedkunstlærere og lærerteamet for innovation. Billedanalyse og billedkommunikation vil endvidere blive integreret i (dele af) undervisningen i dansk, engelsk og matematik. I 8. klasse får eleverne to ugentlige billedkunstkationer, hvor der især eksperimenteres med udtryksformer og forskellige teknikker, hvorved eleverne vil være klædt godt på til den afsluttende prøve.

Den 9. januar, 20 var jeg igen på skolen. Årets 3. tilsyn. Besøgte klassetrinnene 2.; 4.; 5.; 7. & 9. i fagene tema/trivsel, matematik, historie, engelsk og dansk. Jf. senere. Desuden mødtes jeg med elevrådet og ledelsen (jf. senere omtale) og havde efterfølgende den sædvanlige samtale med skolelederen. Lederen præsenterede mig for den nye læseplan for billedkunst (inden for rammerne af overbegrebet "praksisfaglighed"). Meget imponerende arbejde, der tydeligt viser, at skolen er meget opmærksom på indholdet: Hvad skal med? Og arbejdet har klart demonstreret lærernes interesse i også at kunne opstille spørgsmålet: Hvorfor skal de lære det? I foråret har skolen inviteret alle de skoler, som man udveksler censorer med, til et fyraftensmøde vedr. dette område. I mødet deltog også en læringskonsulent fra undervisningsministeriet. Alle gav udtryk for, at det var et spændende møde.

Jeg vil også henvise til skolens hjemmeside, hvor hele området er fint beskrevet.

Ved tilsynet den 11.03.20 – dagen før RR og alle andre skoler i landet blev lukket pga. corona-epidemien – besøgte jeg en 4. og 8. med dansk; en 8. kl. med SHK (samfundsfag); en 1. og 9. kl. med matematik og en 4. kl. med idræt.

Derefter et møde med skolelederen, hvor vi drøftede det ”dokumentationsmateriale”, jeg havde udbedt mig. Alt i fineste standard. Sidst drøftede vi skolens aktuelle status, og jeg fik et klart indtryk af, at relationerne og samarbejdet indenfor og på tværs af instanser (ledelse, bestyrelse, forældrekreds m.fl.) og personalegrupperne (lærere, pædagoger, det øvrige personale) samt eleverne er fine/fint. Det får man for øvrigt også et godt og entydigt indtryk af, når man i pauserne opholder sig på lærerværelset.

Mine besøg i klasserne har givet mig klare og valide indikationer, der på alle områder underbygger, at konklusionerne vedr. ”stå-mål-med”-kravenes opfyldelse kan anføres med stor sikkerhed og uden forbehold. Konklusionerne er desuden som allerede nævnt funderet i flere samtaler med skolelederen, udviklingschefen og afdelingslederne. Her er dagens indtryk blevet vendt.

3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

3.1 Uddybning

Undervisningssproget er i alle relevante sammenhænge og fag dansk. Jeg har kun mødt dansktalende elever og lærere.

4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

Jeg overværede den 3. september 2019 en dansktime på 7. klassetrin, der arbejdede med sætningsanalyse. Klassen var nydannet, men var hurtigt "faldet til". Alle var undervisningsparate og udviste en fin arbejdsmoral. Desuden blev klassen betegnet som sportsklasse. Dette refererer til, at alle i klassen har stærkt fokus på idræt. Således deltog ca. halvdelen af eleverne i de såkaldte elite-forløb på Randers Arena. Ca. ¼ af eleverne fulgte "talentholdene", der undervises på skolen. Den sidste fjerdedel af eleverne følger alene den obligatoriske idrætsundervisning. Idrætsundervisningens organisering og indhold har jeg beskrevet nøjere i tilsynserklæringen for skoleåret 2017/18.

Samme dag var jeg i en 9. klasse, der havde tysk. Der stødte jeg på et tysk ord, der vist er det længste, jeg hidtil har set: Rollstuhlbasketballspieler. Læreren, hvis modersmål for øvrigt var tysk, udleverede forskellige oversigter - fx Stundenverteilungsplan, undervisningsplaner og pensumliste for tyskundervisningen i 9. kl. Det var meget eksemplarisk og betyder, at det i forhold til tilsynsopgavens centrale indhold er yderst let at kunne konstatere, at faget (med indhold og gennemførelse) tydeligvis opfylder ethvert tænkeligt krav. Talte også med læreren om, hvorfor "tyskfaget" ofte og alle steder er så upopulært både blandt elever og (voksne) studerende m.fl. 9. klasse opførte sig nu meget respektfuld over for faget og undervisningen heri.

Samme dag i en 8. kl. med engelsk. Forskellige øvelser og samtaler (om New York). Fin plan for timen var noteret på tavlen – og den fulgtes. Klassen havde jeg mødt tidligere på dagen i et andet fag. Det er (også) en god og velfungerende klasse.

Den 28.10.19 var jeg til dansk med en 1. klasse. De læste og skrev (allerede), så det var en fornøjelse. Klassen "brugte" Vitello-bøgerne. Og eleverne havde i høj grad fundet ud af, hvordan man begår sig i klassen, når der undervises på RR!

Den 09.01.20 tilså jeg i denne faggruppe historie (5. tr.), engelsk (7. tr.), og dansk (9. tr.). I historie arbejder eleverne med middelalderen. Klassen er ny – det samme er læreren. Men hvor er det dog "taknemmeligt", siger læreren. Det samme siger et par af de nye piger, der for øvrigt fortæller den sædvanlige historie. Det er let at være ny, at starte (på en frisk) på RR. I engelsk arbejdes der med de forskellige ordklasser. Læreren her er også ny efter 11 år i folkeskolen. Hun fortæller, at man til forskel tydeligt mærker en kortere kommandovej, et bedre "beredskab" og gode rammer. I dansk i 9. arbejder eleverne med en nytårshilsen fra B. S. Christiansen. I alle tre klasser mærker man tydeligt det gode undervisningsmiljø og den fine arbejdsmoral.

Den 11.03.20 overværede jeg i 4. kl. et intensivt læsekursus. Over 4 uger skulle børnene lære at læse udtryksfuldt på mange måder - vredt, glad, sørgelig, muntert. Igen god arbejdsro som i Det kgl. Biblioteks læsesal! Senere på dagen dansk i en 8. klasse, der hørte om middelalderen som litterær periode. Først et oplæg (video) re•study. Alle er med! Sidst på dagen i en 8. kl. med SHK – i dag samfundsfag, hvor dagens aktuelle tema fyldte hele lektionen. Meget forståeligt, for det var Coronaen, der "spøgte" – og samme aften lukkede statsministeren så alle landets skoler!

Med henvisning til ovenstående opstilling af tilsynsbesøgene i klasserne inden for det humanistiske fagområde kan jeg uden forbehold erklære (og dokumentere), at skolen i det hele opfylder krav og målsætning og fuldt ud står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

5.1 Uddybning

Den 03.09.19 havde jeg tilsyn i naturfag i en 9. klasse. Læreren mente, at den tværfaglige konstruktion fint tilgodeså prøveformen, men at der måske var en fare for, at ordningen i et vist omfang medvirkede til en favorisering af "samfunds-faglige" temaer på bekostning af basistemaer i fx fysik/kemifaget. Temaet for timen var forskellige energiformer (og transformation heraf). Timen afsluttes – som timerne næsten altid gør det på skolen - med en kort slutevaluering: Hvad lærte vi? De fysiske rammer for faget bliver aktuelt forbedret væsentligt i forbindelse med omstruktureringerne ved etableringen af det nye faghus.

Samme dag var jeg til matematik i en 8. klasse. Emnet var brøkgregning – og det er ikke let for unge mennesker (ej heller de lidt ældre). Men en kompetent lærer fik "pumpet" nogle basisfærdigheder ind i eleverne, som tog pænt imod.

Om tilsynet med "aktivitetstid" skal under denne faggruppe eller den praktisk/musiske kan vel vanskeligt afgøres. Det er vel netop meningen, at "aktivitetstiden" skal være "overlappende". Sådan forholdt det sig i hvert fald, da jeg den 28.10.19 var til "aktivitetstid"/Skills med en halv 5. klasse og to første klasser (inddelt i tre grupper). Den anden halvdel af 5. klasse blev undervist i "Microsoft". Eleverne fra femte klasse havde lavet diverse programmer/lege, som første klasserne nu skulle gennemføre. God sikker ledelse af de lidt ældre elever (og lærerne). Stafetløb med forskellige dansk- og matematik-øvelser. Og meget fin "socialitet".

Derefter i en 5. kl., der havde natur/teknik. Tema: Pladetektonik! "Vulkanforsøg" med 'mentos' og cola. Det var spændende og illustrativt. Læreren var ny på skolen, men var allerede fuldt "integreret".

Den 9. januar møder jeg en 4. klasse, der arbejder godt og koncentreret med de fire regningsarter. God "gammeldags taltræning" ville nogen kalde det. Ikke læreren og jeg. Talforståelse mv. handler også om hovedregning. Det er vel dér det hele – trods alle hjælpemidler – i sidste instans foregår.

Den 11.03.20 begyndte dagen i en af 1.-klasserne. Som altid, så jeg en fin start på dagen - og undervisningen i faget: Matematik om talmønstre. Børnene var godt med. I begyndelsen talte de meget om en kammerat, der var i corona-karantæne. På 9. kl.tr. var det også matematik. Gruppearbejde, opgavegennemgang. Problemregning. Det skal nok gå dem godt til prøven (hvis der bliver nogen her i juni 20).

Med henvisning til ovenstående opstilling af tilsynsbesøgene i klasserne inden for det naturfaglige fagområde kan jeg uden forbehold erklære (og dokumentere), at skolen i det hele opfylder krav og målsætning og fuldt ud står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

6. Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

6.1 Uddybning

Besøget på RR den 03.09.19 indledtes i en dejlig 6. klasse, der lige var kommet hjem fra lejrskole på Bornholm. Faget var musik. Med forskellige blæserinstrumenter demonstreredes nogle "tonetræppeøvelser" – ledsaget af trommespil. Alle var fint med. Læreren sagde overfor mig, at én ugentlig lektion var i underkanten. Hun havde brug for mere tid. Skolelederen var enig heri, men 6. kl. har 34 timer om ugen på skemaet, så der er ikke plads til mere, og samtidig gjorde han opmærksom på de mange aktivitetstilbud, som skolen gav på mellemtrinnet - fx

deltagelse i Randers Realskoles orkester (6. - 10. kl.), der øvede sig en gang om ugen.

Jeg har nævnt det før, men det skal siges igen. Jeg bliver simpelt hen så imponeret hver gang en dygtig musiklærer i forlængelse af en masse indledende og til tider måske lidt for "individuelle" øvelser sammen med eleverne lige pludselig (igen) har skabt det fedeste BIG BAND! Musik er et meget krævende fag for læreren, men det giver børn (og os andre) så meget igen! Timen sluttede af med spil og fællessang: Livstræet. Er musik ikke livstræet??

Den 28.10.19 var jeg til styrketræning med en halv snes særdeles aktive og engagerede drenge (7. kl.tr.) Det var "blod, sved og tårer", men fantastisk underholdende, i hvert fald fra min synsvinkel. Jeg havde fået lov til ikke at deltage, og det var godt, for jeg var "steget af". Imponerede – og bekræftende for mit syn på lærerne og skolen – at læreren i den grad gik foran. Han sparede sig ikke og fik på den måde drengene med. Drengenes tårer var glædens, begejstringens. De flyttede sig! Og den tilsynsførende fik bekræftet endnu engang, hvor meget engagement, begejstring og vilje betyder for den gode undervisning. Min opgave er at se på læseplanernes opfyldelse, men det er som bekendt viljen, Vorherre ser på!

Igen en dejlig oplevelse med 3. klasse og musik. Børnene var lige blevet introduceret til blokfløjten og nu blev der sunget og spillet efter alle noder. Børnene viste en flot dans fra "skolernes motionsdag". Musik er for øret ... og kroppen. Meget afvekslende program for timen. God deltagelse og en rolig og myndig ledelse.

Den 9. januar er jeg med 2. klasse i det særlige RR-fag: Tema/trivsel. Eleverne evaluerer deres siddepladser i klassen. Det har været godt. Vi har altid nogen at lege med. Vi er aldrig alene, siger eleverne. Så finder klassen frem til nye lege og ditto siddepladser. Det er en meget voldsom logistisk øvelse, men det foregår stille, roligt og hurtigt. Dejligt for mig at observere, hvordan trivsel kan være ganske konkret!

Den 11.03.20 med nogle dejligt aktive børn fra 4. kl. i hallen. Idræt. Velorganiseret. Læreren gav udtryk for stor tilfredshed med skolens (og fagets) mange faciliteter. Det er en god arbejdsplads, sagde han. Jeg havde nu ikke spurgt ham derom, for det ved jeg.

Med henvisning til ovenstående opstilling af tilsynsbesøgene i klasserne inden for det praktisk/musiske fagområde kan jeg uden forbehold erklære (og dokumentere), at skolen i det hele opfylder krav og målsætning og fuldt ud står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

7. Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.1 Uddybning

Uddybningen af vurderingen af elevernes standpunkt i dansk, matematik, engelsk (og andre fag) bringes samlet i denne rubrik.

Skolen har ikke fravalgt historie og kristendom som prøvfag og følger folkeskolens målbeskrivelser, og elevernes standpunkter i disse fag er ikke vurderet særskilt. Jeg har i alle de klasser og fag, hvor jeg har overværet undervisningen, vurderet, at det faglige niveau er højt og mindst lever op til, hvad der almindeligvis kan forventes i folkeskolen. Denne vurdering underbygges desuden ved de oplevelser, jeg har haft i timerne, elevernes reaktioner, samtaler med elever og lærere samt elevernes arbejder.

En vurdering af standpunkterne for de i overskriften nævnte og øvrige fag er desuden baseret i min stikprøvevis gennemgang af elevernes standpunktsprotokoller for indeværende skoleår. Jeg har (11.03.20) gennemgået standpunkterne (2. termin, 19/20) for en 5. med 25, en 7. med 25 og en 9. klasse med 26 elever. Gennemgående vurderes det, at standpunkterne er meget tilfredsstillende - og sagtens kan "måle sig med folkeskolen".

I juni 2019 er landsgennemsnittet ved folkeskolens afgangsprøve for alle skoler 7,4 (for de bundne prøver 7,1). I Randers Kommune er snittet 7,1 (og for de bundne prøver 6,8). På RR er tallene henholdsvis 7,5 (FA) (for de bundne 7,7). Med socioøkonomisk reference er karaktererne på niveau. Det skal dog bemærkes, at i dansk-aktiviteter som retskrivning og læsning er skolens resultater 0,8 karakterpoint bedre end forventeligt. Cepas opgør

pr. juni 2018 den såkaldte undervisningseffekt til +0,30 og over en 3-årig periode +0,60.

Af skolens egen opgørelse pr. medio mart 2020 fremgår det, at der fra 9. kl. fortsætter 35,1 % i gymnasiale uddannelser og 3,5 % på erhvervsuddannelserne og 61,8 % i andre uddannelser (heraf de 38,2 % på RR og 21,9 % på efterskole). Fra 10. klasse er procenttallene 89,5 på gymnasieuddannelserne, 9,9 % på erhvervsuddannelserne og 0,6 % på andre uddannelser. Skolen undrer sig over, at der fra 10. klasse sammenlignet med sidste år er 10 elever færre, der har valgt en erhvervsuddannelse. Man vil spændt følge tendensen de næste tre år – ikke mindst fordi skolens 10. klasse-tilbud på alle tænkelige måder forsøger at åbne de unges øjne op for at se de mange muligheder ved at vælge at tage en god erhvervsuddannelse og gerne suppleret med en EUX. Under alle omstændigheder får jeg fortsat - jf. bemærkninger i sidste års erklæring - et stærkt indtryk af en meget en meget effektiv "brobygning". Skolen glæder sig over, at der fortsat er så mange (38,2 %) af den aktuelle 9. klasse-årgang, der fortsætter i skolens eget 10. klassecenter. For den tilsynsførende indikerer det da også, at på RR bliver man gerne lidt længere!

Igen henvises til skolens hjemmeside, hvor man kan finde statistikken vedrørende de unges uddannelses- og erhvervsvalg i perioden 1999 - 2020. Oversigten kan give anledning til mange spændende og relevante refleksioner vedrørende skoleungdommens uddannelsesvalg gennem den seneste snes år.

8. Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

8.1 Uddybning

Se ovenfor.

9. Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

9.1 Uddybning

Se ovenfor.

10. Fører skolen til prøve i historie?

Ja

10.3 Uddybning

11. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

Ja

11.1 Uddybning

Jeg har også i skoleåret 19/20 haft en del samtaler med eleverne om, hvad det er for en skole, de går på. Kan man mærke skolens målsætninger og den såkaldte "ånd"? Igen og igen er eleverne overbevisende. Det gælder ikke mindst de nye elever. Vil her også henviser til referatet af mødet med elevrådet.

Jeg har ved tilsynet i alle klasser/sammenhænge dannet mig et indtryk af det anvendte undervisningsmateriale m.v. Se i øvrigt afsnittet om fagområderne, hvor jeg flere steder har kommenteret undervisningsmaterialerne/bøgerne og deres gennemgående fine standard.

I lighed med de forrige år har jeg fået udleveret meget fyldestgørende oplysninger af skolens fagportaler/digitale uv-materialer (over 100 "titler"), engangsmaterialer og grundbøger (taskebøger og klassesæt). Jeg har konstateret, at skolebiblioteket har en høj standard og er meget veludstyret. Der er igen i 2020 afsat 110.000 kr. til nyindkøb til samlingen. Materialerne og skolens IT-udstyr (og anvendelsen af dette) er helt "up to date". Det samlede budget for uv-materialer udgør i skoleåret ca. 2,6 mio. kr.

Der arbejdes med læringsmålsstyret undervisning, hvorved det sikres, at eleverne når målene. Dette konstateres og mærkes tydeligt ved besøgene i de enkelte klasser/fag og ved den konkrete lærerpraksis. De opstillede mål (for-)følges, og kravene – hele vejen op til slutmålsniveau – opfyldes ubetinget. Og på hjemmesiden kan man let orientere sig om de konkretiserede mål m.v. Det betyder også, at det faktisk er ganske overkommeligt for forældrene at få et indblik i, hvad børnene lærer (skal lære), og hvornår det sker. Mit indtryk af en faglig og effektiv skole konsolideres. Såvel internt som eksternt. Dette underbygges også af elevernes standpunktskarakterer og ved et nærmere kig på skolens omfattende evalueringssystemer.

Jeg har i august 2019 og marts 2020 "tjekket" skolens hjemmeside og har i den forbindelse konstateret, at skolen under "info-punktet" /"lov om gennemsigtighed" har offentliggjort Børne- og Undervisningsministeriets "Fælles Mål" med tilhørende læseplaner og undervisningsvejledninger. Siden er senest opdateret her i foråret 2020. Skolen har som nævnt de samme mål og følger de samme planer og vejledninger – i de fleste tilfælde oven i købet med en udvidelse af målsætningerne.

Enkelte fag og kombinationer heraf har dog lidt ændrede specifikke målsætninger – eksempelvis det nye fag: Praksisfaglighed, som eleverne tilbydes fra 7. klassetrin. Faget er som nævnt tidligere oprettet i forbindelse med ministeriets krav om et obligatorisk kreativt fag, som afsluttes med prøve efter 8. klasse.

Desuden er der særlige læseplansordninger for SHK (samfundsfag, historie og kristendom). SHK-konstruktionen har været drøftet i de seneste par år, men ledelsen oplyser i januar 20, at man finder sammenhængen mellem de tre fag så oplagt, at konstruktionen fastholdes. Ligeså på naturfagsområdet, hvor fagene geografi, biologi og fysik siden 2006 har haft en tilsvarende ordning. Jeg er ikke i tvivl om, at Fælles Mål også på disse områder følges, og at kravene opfyldes.

12. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Ja

12.1 Uddybning

Samarbejdskulturen mellem lærerne indbyrdes og mellem lærere og elever betyder meget for EAU. I den forbindelse vil jeg gerne henvise til skolens undervisningsmiljøvurdering (UMV) og arbejdspladsvurdering (APV), der begge sammen med den opfølgende handleplan i høj grad prioriterer betydningen af EAU.

Om APV'en siger skolelederen, at en sådan jo også handler om sundhed og trivsel, og "vi voksne skal prøve vores egen medicin, før vi lader eleverne smage". Det hænger sammen. Har de ansatte det godt, har børnene det godt. I forbindelse med APV'en bruger skolen ikke de almindelige spørgeskemaundersøgelser, hvor "man kun finder symptomer og ikke årsager", som lederen formulerer det. APV'en er baseret på en dialog med medarbejderne. Hensigten er at identificere udfordringerne og sammen finde løsninger for at gøre skolen endnu bedre. I 2019/20 har man arbejdet ud fra arbejdstilsynets seks guldkorn med særlig opmærksomhed på FORUDSIGELIGHED. Ledelsen har ansvaret for at skabe det nødvendige overblik bl.a. vedr. tjenestetid og mødeplaner. APV'en for 19/20 er i proces og vil efter et møde i april 20, hvor der konkluderes med handleplan og prioritering, blive offentliggjort. På bedding er for øvrigt to større projekter (i samarbejde med Fonden for Entreprenørskab) med arbejdstitlerne "Tværfaglig integration af innovation og entreprenørskab i praksisfaglig billedkunst" & "Innovation og entreprenørskab forankres på Randers Realskole". Skolen ansøger om 75.000 kr. til hvert projekt. I projekterne fokuseres der på, hvordan man bedst kan arbejde innovativt og samtidig fagligt traditionelt. Tværfagligheden vil formentlig komme til at fylde mest her. Og det er bestemt også en væsentlig brik ift. den faglighed, som kendetegner RR.

Om UMV'en hedder det på hjemmesiden, at RR... "som skole aldrig ville have en chance for hverken kort-eller langsigtet overlevelse, hvis vi ikke netop havde en stadig fokus på det fysiske, det psykiske og ikke mindst det æstetiske miljø". I opslaget om UMV er det – jf. afsnittet om APV – nok ikke tilfældigt, at der under afsnittet om sikringen af elevernes UMV omtales en række faste aktiviteter, der egentlig mere må betragtes som APV-initiativer. Typisk for skolen er APV og UVM to sider af samme sag! UMV'en indbefatter en handleplan, som kontinuerligt evalueres. I handleplanen (januar 2020) oplistes en række forslag og ideer til tiltag, som er fremkommet ved et møde primo januar 20. Her har elever og ledelse først en grundlæggende snak om, hvorfor der skal laves en UMV-redegørelse. Derefter er der rundtur på skolen - en meningsfyldt Walk-and-talk! Læs selv videre på hjemmesiden, hvor gruppen konkluderer, at de fysiske rammer er fine og flotte. Om læringen udtaler eleverne: "Vi mærker, at lærerne "vil os", og at grundlaget for god læring er god trivsel". Udover indholdet i undervisningen og målene/læseplanerne kan der gives adskillige eksempler på, hvordan skolen i dens faktiske virke lever op til friheds- og folkestyrekravet. Et enkelt eksempel kunne være "Ung i Valg"/"Ungerådet" i Randers Kommune.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne i foregående afsnit om fagområderne og til næste afsnit.

13. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Ja

13.1 Uddybning

Alt hvad begreberne "frihed og folkestyre" måtte indbefatte i en undervisnings- og skolesammenhæng er en meget implicit del af RR's værdier, sådan som de kommer til hver eneste skolehverdag og ved festlige lejligheder (traditionerne). I skolens formålsparagraf hedder det bl.a., at "(skolen søger).. at lære (eleverne) at vise respekt for andres egenart og personlige værdighed ...og at give dem frihed til at udvikle sig til selvstændige og harmoniske mennesker". Skolen "søger" ikke bare, den gør det! Sådan skrev jeg bl.a. sidste år. Og sådan er det nok også i år, mente jeg. Men jeg ville gerne have en ny vinkel på området, og derfor aftalte skolelederen og undertegnede i efteråret 19, at vi naturligvis skulle "undersøge" elevernes alsidige udvikling (EAU) og Frihed og Folkestyre igen, men denne gang kunne området evt. vurderes ift. en aktuel pjece fra Danske Skoleelever og Danmarks Private Skoler: "Elevernes demokratiske dannelse"; udg. juni 2019. Denne pjece omtaler en række områder og principper, som jeg gerne ville have identificeret på skolen. Dette møde blev så med deltagelse af repræsentanter fra ledelsen, elevrådet og undertegnede afholdt den 9. januar 2020. Pjecen virker nok lidt for "teoretisk" for eleverne,

men teorien og det formelle er egentlig ikke så interessant, og derfor spurgte jeg ind til, hvordan eleverne konkret mærkede "dannelsen" og "demokratiet" på kroppen! Her et udpluk af elevernes kommentarer: Lærerne er gode til at få os med! Vi mærker, at "holdningen" er FÆLLESSKABET. Vi har bl.a. fået oprette en fredagscafé - og en midtvejsfest på 10. trin. Og i klasserne/timerne bliver der lyttet til os. Vi evaluerer emnerne, og vi "mærker" elevinddragelsen. Lederne kan vi let gå til - og vi bliver hørt. Vi mærker, at RR er en personlig skole. Vi bliver taget alvorligt - der lyttes til os.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne i foregående afsnit.

14. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Ja

14.1 Uddybning

Der henvises til bemærkninger herom i andre afsnit i erklæringen. Supplerende tilføjes, at undertegnede ved alle besøg på skolen (og hjemmesiden) har mødt adskillige "tegn på og bidrag til", at det uden forbehold kan konkluderes, at eleverne såvel i konkret som i mere abstrakt grad præsenteres for friheds- og menneskerettighederne. Endelig - og allermest afgørende - bibringes eleverne en forståelse for vigtigheden af at anvende rettighederne - og forsvare dem!

15. Er der kønsligestilling på skolen?

Ja

15.1 Uddybning

På mødet med eleverne i jan. 20 fremførte eleverne talrige vidnesbyrd om, at kønsligestillingen er et område, der omhandles meget seriøst. Og jeg har ikke set andet, end at ligestilling på dette område (og for øvrigt også mht. race og tro) er en fuldblyndet realitet. Jeg ser ingen diskriminerende adfærd eller ytringer i nogen sammenhænge overhovedet. På mødet fik jeg lejlighed til at spørge til elevernes opfattelse af, hvordan samarbejdet og relationen var mellem lærerne og eleverne. Eleverne kunne bekræfte dét, jeg mærker hele tiden: en fin "tone" i dialogen, lydhøre og engagerede lærere, der seriøst vil - kort formuleret - deres elever det bedste. "Man kan altid komme til læreren og få klaret egne eller klassens problemer. Eleverne udtrykte, at de ikke så nogen problemer eller mærkede noget forkert mht. ligestilling ift. køn, race og tro. "Og vi er meget trygge ved", udtalte de samstemmende, "at skulle "noget sådant" dukke op, ville lærerne hurtigt og effektivt tage sig af det". Den ovenfor omtalte UMV-handleplan bekræfter kun disse udsagn.

16. Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Ja

16.1 Uddybning

Elevrådet fungerer særdeles fint. Det konstateres bl.a. ved selvsyn (jf. omtaler af mødet om demokratisk dannelse og elevernes aktive medvirken ved UVM'en).

18. Donationer

Har skolen i det foregående regnskabsår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms fra samme donator?

Nej

19. Tilsynets sammenfatning

Mit tilsyn i skoleåret 2019/20 har igen vist mig, at RR driftsmæssigt, økonomisk og - i sammenhæng med tilsynets opgave væsentligst - pædagogisk er i fin form. Bygninger og faglokaler er velegnede til formålet og veludstyrede. Det fysiske undervisningsmiljø - naturligvis understøttet af et godt arbejdsmiljø for personalet – er helt i top,

En skole er en meget kompleks størrelse. Sådan er det også med Randers Realskole. Aktiviteterne omfatter faktisk "en hel verden". Nærværende erklæring yder ikke den vidtstrakte og idérige (havde næsten lyst til at sige "fantasifulde") virksomhed fuld retfærdighed. Jeg kan ikke komme om det hele. Sammenhæng og sammenfatning er jo dét, som dette afrundede afsnit skal handle om. Joh, det hænger sammen det hele. Sammenfatning kunne jo også betyde dét "at fatte sammen" – at lære sammen, at vide sammen, for det er dét, der sker på skolen. Og hvis det fremgår af erklæringen og sammenfatningen, er vi i mål – også på dette område. Men det hele står jo ikke her. Og igen vil jeg fremhæve, at skolens hjemmeside til fuldkommenhed opfylder de fordringer, som gælder for skolen mht. "Lov om gennemsigtighed og åbenhed i uddannelserne". Meget let finder man på hjemmesiden opslag/henvisninger til skolens Værdigrundlag, Uddannelsestilbud, Antimobbepolitik, (Forhold vedr.) udskrivning af elever, Forenklede Fælles Mål, Prøver og karakterer, Overgang til ungdomsuddannelserne, Evaluering, Tilsynserklæring og (Rapport om) Undervisningsmiljø. Og på alle områder med aktuelle og meget fyldige handleplaner. Skolens evalueringsindsats er ligeledes af en meget høj standard. Evalueringen har stort fokus på de tre væsentligste områder vedr. den alsidige udvikling: Elevens lyst til at lære (trivsel, motivation m.m.), elevens mulighed for at lære (differentiering) og elevens mulighed for at lære sammen med andre (samvær og fællesskab). Den enkelte elevs udvikling følges nøje gennem en struktureret og løbende evaluering, der sker gennem anvendelsen af et digitalt og dialogbaseret system, der danner grundlaget for bl.a. to årlige skole-hjem-samtaler på alle klassetrin. Særsomt henvises til evalueringen af skolens samlede undervisningstilbud, som klart opfylder bestemmelserne i Friskolelovens § 1 b, stk. 3. En ny, som for øvrigt er på trapperne, omhandler skolens sociale og samfundsmæssige ansvar. Den vil jeg omtale i næste års erklæring.

Jeg har ikke på noget område konstateret misforhold mellem det, der står på skolens hjemmeside – og det, man gør. Jeg noterer mig i det hele taget en meget anerkendelsesværdig og konsekvent "skriftlighed" og dokumentation omkring alle relevante forhold.

I erklæringen for 18/19 omtalte jeg mere indgående skolens specialundervisning. Det fremgik tydeligt, at skolen klart opfylder den bundne opgave at sikre, at alle elever med et defineret behov herfor får en kvalificeret

specialundervisning, specialpædagogisk bistand og/eller anden støtte. I indeværende år har skolen igen med stor tydelighed dokumenteret, at den løser ovennævnte bundne opgave. Det skal bemærkes, at udviklingen af dette væsentlige undervisningsområde udgør en meget vigtig del af skolens overordnede udviklingsstrategi. Eksempelvis har skolen været initiativtager til et nyt projekt, der sætter særligt fokus på, at alle ordblinde elever får hjælp ved skiftet mellem 9.-10. klasse og ungdomsuddannelserne. Projektet gennemføres i et tæt netværkssamarbejde med alle byens ungdomsuddannelser og UU-Randers. Projektet ledes af skolens udviklingschef og to læsevejledere. De to sidstnævnte modtog for øvrigt i november 2019 NOTA's Læsevejlederpris for deres mangeårige og systematiske arbejde for at skabe optimale læringsmiljøer med fokus på læsevejledning – herunder også med ordblindhed som et dedikeret specialområde. Ovennævnte projekt mht. en helt særlig "bro" til ungdomsuddannelserne med særlig støtte til de ordblinde - blev naturligvis også bemærket af NOTA. (NOTA er en institution under Kulturministeriet. NOTA's formål er at sikre lige adgang til viden, samfundsdeltagelse og oplevelser for mennesker, der ikke kan læse almindelig trykt tekst). Vejledernes indsats på området kan således i høj grad siges at bidrage til "elevernes alsidige udvikling". Normalt fremhæver jeg ikke skolens lærere ved navns nævnelser, men her vil jeg gøre en undtagelse. Læsevejlederne er lærerne Line Degn og Mette Søndergaard.

Skolen blev – som alle andre – i marts måned 2020 ramt af de omfattende ekstraordinære forbud og påbud (lukning m.v.) i forbindelse med Corona-udbruddet. Skolelederen har løbende orienteret mig om, hvordan skolen har taklet de voldsomme udfordringer. Det er min klare fornemmelse, at skolens lærere meget determineret har formået at undervise på en alternativ måde – og både kreativt og effektivt. Det kan jo imidlertid kun blive den næstbedste løsning, for god undervisning varetages bedst, når børn og voksne er sammen om det. I fællesskab, i dialog. Jeg bad skolelederen om at sende lærere og pædagoger en hilsen med et løfte om, at jeg i fjernundervisning-/on-line-perioden ville undlade at udføre et "digitalt tilsyn"!

Alle på skolen udstråler et stort engagement og en herlig virkelyst. Børn og voksne er glade. Man mærker livsmod på RR - fx når en lærer nærmest trækker eller skubber mig ind i en klasse for at vise det seneste projekt frem, eller når jeg hører de nyeste planer for "Innovation og Dannelse".

Randers Realskole har sloganet "VI VIL, VI KAN, VI SKAL". Som tilsynsførende bliver du hele tiden gjort opmærksom på, hvad RR vil, og hvad skolen mener, den skal. Kald det et kald! Som tilsynsførende konstaterer jeg: **RANDERS REALSKOLE KAN!**

Her i maj 2020 ved afslutningen af årets tilsyn er det dejligt igen at kunne konstatere, at skolens ledelse, lærere og andet personale samt børn og unge har givet mig optimale vilkår for tilsynet. Det vil jeg gerne takke alle på Randers Realskole for.